

---

## Schriftelijke vraag op grond van artikel 41 Reglement van Orde

Datum : 23 januari 2025  
Registratienummer :  
Vragensteller : ABHL  
Onderwerp : Art 41 vragen inzake de wateroverlast in onze gemeente en de plannen van het waterschap  
Vraag gesteld aan : College  
Gewenste : Schriftelijk  
beantwoording

---

---

### Artikel 41 Schriftelijke vragen en antwoorden

#### 1. Wie is er verantwoordelijk voor het onderhoud van duikers en sloten in onze gemeente?

Antwoord:

Dat is afhankelijk van het eigendom en de functie van de sloot.

##### *Primaire watergangen*

Waterschap De Dommel is als waterbeheerder verantwoordelijk voor de primaire watergangen. De primaire watergangen zijn vastgelegd in de Legger. Het Waterschap is verantwoordelijk om zo sturend te zijn in de waterhuishouding.

De belangrijkste watergangen zijn de A-watergangen. In Heeze-Leende behoren onder andere de Groote Aa, Sterkselsch kanaal, Sterkselsche Aa, Buulder Aa, Strijper Aa tot de A-watergangen. Het Waterschap is eigenaar van deze beken / sloten en verantwoordelijk voor het onderhoud.

Door de gemeente Heeze-Leende lopen ook sloten waarvan Waterschap De Dommel geen eigenaar is, maar die belangrijk zijn voor de ontwatering/afwatering in het gebied. Deze sloten behoren ook tot de A-watergangen. In Sterksel op het Turfven ligt bijvoorbeeld een sloot waarvan de gemeente eigenaar is, maar waar het Waterschap het onderhoud uitvoert.

Op de vastgestelde Legger Waterstaatwerken 2023 Waterschap De Dommel zijn alle gegevens te raadplegen. Zie hiervoor

<https://wdedommel.maps.arcgis.com/apps/instant/sidebar/index.html?appid=23a834ba19684851a978b08708f6e83b> .

##### *Overige watergangen*

De gemeente Heeze-Leende is verantwoordelijk voor het onderhoud van circa 145 kilometer aan sloten. De sloten zijn belangrijk voor de afwatering van de weg en de lokale waterhuishouding in een gebied.

Agrariërs en particuliere kunnen ook eigenaar en onderhoudsplichtige zijn van sloten. De gemeente of het Waterschap heeft hier in beginsel geen zeggenschap over.

In sommige gevallen zijn sloten wel van belang voor de waterhouding in een gebied. Het betreft in dit geval B -of C-watergangen. Waterschap Dommel kan een B-watergang of C-watergang aanwijzen en de eigenaren van de watergang verplichten om onderhoud uit te voeren. Waterschap De Dommel voert jaarlijks een schouw uit om te controleren of aan de onderhoudsverplichtingen is voldaan.

**2. Zit er verschil in de functie van de sloten?**

Antwoord:

Ja, zie de beantwoording van vraag 1.

**3. Is er nog verschil voor welke duikers en sloten een bepaald orgaan verantwoordelijk is?**

Antwoord:

Ja, zie de beantwoording van vraag 1.

**4. Indien het een gedeelde verantwoordelijkheid betreft, wie controleert dan wie?**

Antwoord:

Bij een gedeelde verantwoordelijkheid, zoals bij A-watgangen, B-watgangen of C-watgangen controleert Waterschap De Dommel of het onderhoud goed is uitgevoerd. (Schouwen van de sloten) Als de werkzaamheden niet of niet goed zijn uitgevoerd wordt de eigenaar hierover aangeschreven. Binnen bepaalde termijn moet vervolgens het onderhoud zijn uitgevoerd.

**5. Hoe is de afwatering voor de hele gemeente geregeld bij extreme regenbuien?**

Antwoord:

Het beleid van de gemeente is om regenwater vast te houden en te laten infiltreren. Bij extreme buien kunnen rioolvoorzieningen het water vaak niet aan en gaat het water oppervlakkig afstromen. Hoe het water gaat afstromen is verschillend voor het stedelijk en landelijk gebied.

*Stedelijk gebied:*

Traditioneel ligt er een gemengd rioolsysteem in de gemeente Heeze-Leende. Afvalwater en regenwater worden gemengd afgevoerd. Sinds begin 2000 worden nieuwe rioelstelsels gescheiden aangelegd. Dit betekent één riool voor afvalwater en één voor regenwater.

*Traditioneel riool:*

Bij extreme regenbuien kan het gemengd riool het regenwater niet verwerken. Het riool loopt dan over. Om te voorkomen dat rioolwater via de huisaansluiting in woningen komt is er een veiligheid in het rioolsysteem gebouwd. Bij extreme buien loopt het rioelstelsel over naar een bassin (bijvoorbeeld bassin op de Nieuwendijk in Heeze). Als het bassin het water niet verwerkt krijgt kan het water via een overstort worden geloosd op een beek of sloot.

*Gescheiden riool:*

Bij extreme regenbuien wordt het regenwater door een regenwaterriool afgevoerd naar bijvoorbeeld een wadi. Een wadi is een robuuste voorziening, die veel water tijdelijk kan bergen.

*Landelijk gebied:*

Het landelijk gebied is beter bestand tegen extreme buien, omdat er weinig verhard oppervlak is, waardoor er minder water tot afstroom komt. Regenwater wordt veelal geabsorbeerd door de bodem. Als de bodem het niet kan verwerken wordt het water afgevoerd via sloten.

6. **Is het mogelijk dat wij een kaart krijgen waar alle sloten van onze gemeente op staan?**

Antwoord:

We vermoeden dat u bedoelt een tekening van alle sloten in de gemeente Heeze-Leende. Deze kaart hebben wij niet. Wel hebben we een kaart van alle sloten die in beheer zijn bij de gemeente, deze is als bijlage toegevoegd.

7. **Welke sloten staan in de plannen van Waterschap die in de huidige plannen al gedempt zijn en nog gedempt gaan worden?**

Antwoord:

Waterschap De Dommel is verantwoordelijk voor de primaire watergangen. Er zijn geen sloten bekend die men wil dempen of verondiepen. In veel gevallen willen terreinbeherende instanties sloten dempen of verondiepen, om zodoende natuurterreinen te vernatten.

8. **Is bekend of er grondwater, vanwege de wateroverlast, door burgers in het riool gepompt wordt?**

Antwoord:

Ja, als gevolg van de hoge grondwaterstanden in de afgelopen anderhalf jaar hebben veel bewoners water uit kelders of ondergrondse ruimtes verpompt naar het gemeentelijk riool.

9. **Waar maakt de gemeente gebruik van het riool om wateroverlast te beperken?**

Antwoord:

We veronderstellen dat u hier de grondwateroverlast bedoelt. De gemeente maakt geen gebruik van het riool voor het lozen van grondwater.

10. **Hoe vaak in de afgelopen 2 jaar is de gemeente in actie moeten komen vanwege de wateroverlast?**

Antwoord:

Om het antwoord op uw vraag te begrijpen, geven we eerst een toelichting op de definities van wateroverlast.

De definitie van wateroverlast is in het Plan Stedelijk Water 2023-2027 opgenomen.

Water op straat: Het verschijnsel tijdens hevige of langdurige neerslag dat water uit de riolering op straat komt te staan of dat regenwater niet in de riolering kan stromen als gevolg van een onvoldoende of belemmerde afvoercapaciteit.

Wateroverlast: Het verschijnsel dat "water op straat" overgaat in wateroverlast in de vorm van ernstige hinder (langdurige onbereikbaarheid).

Waterschade: Materiële waterschade (bijvoorbeeld water in de woning).

Begin januari 2024 is de Kleine Dommel en Groote Aa buiten de oevers getreden. Als gevolg van de hoge waterstanden zijn een aantal wegen in het stroomgebied overstroomt. Het betreft de wegen Rul, Strabrecht en de omgeving van Kasteel Heeze.

De Nieuwendijk Heeze is in januari 2024 een aantal uren afgesloten geweest voor verkeer door water op straat. De hoge waterstand van de Groote Aa heeft in combinatie met regenval gezorgd dat het riool het water niet kon verwerken.

Ter hoogte van de Groote Aa / Nieuwendijk werkte de overstort van het riool op de Groote Aa niet door de hoge waterstanden in de Groote Aa.

Op een aantal locaties in de wijk de Nieuwe Hoeve hebben we te maken gehad met water op straat. (de gemeente is ca. 10 dagen in actie moeten komen voor betreffende wateroverlast)

**11. Hoeveel meldingen zijn er afgelopen twee jaar bij de gemeente binnengekomen over grondwateroverlast?**

Antwoord:

Er zijn 184 wateroverlastmeldingen geregistreerd in het meldingssysteem van de gemeente (periode 31 december 2022 tot en met 31 december 2024).

**12. Wie is er verantwoordelijk voor geleden schade van inwoners die veroorzaakt wordt door een verhoogde grondwaterstand?**

Antwoord:

De perceeleigenaar is wettelijk verantwoordelijk voor het oplossen van zijn eigen grondwaterprobleem.

In het door de gemeenteraad vastgestelde Plan Stedelijk Water 2023-2027 zijn de verantwoordelijkheden voor het grondwater toegelicht.

*Zorgplicht Grondwater*

Als gemeente dragen we zorg voor het in openbaar gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken mits dit doelmatig is en voor zover er geen verantwoordelijkheid bestaat voor de waterbeheerder of de provincie. De perceeleigenaar is wettelijk gezien primair zelf verantwoordelijk voor het oplossen van zijn eigen grondwaterprobleem.

**13. Schimmelvorming in huizen door verhoogde grondwaterstand kan leiden tot gezondheidsproblemen. Is de gemeente hiervoor verantwoordelijk?**

Antwoord:

Nee, de gemeente is hiervoor niet verantwoordelijk.

Voor bestaande bouw staat in artikel 3.64 van het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (=BBL) voorschriften voor de waterdichting van bouwwerken.

In artikel 3.66 BBL staan de voorschriften m.b.t. ventilatie bij bestaande bouwwerken.

Conform artikel 3.3 BBL ligt de verantwoordelijkheid voor de naleving hiervan bij de eigenaar zelf.

*Aan de regels in dit hoofdstuk wordt voldaan door de eigenaar van het bouwwerk of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het treffen van voorzieningen aan dat bouwwerk. Diegene draagt zorg voor de naleving van de regels over de activiteit.*

De gemeente heeft slechts een controlerende taak.

**14. We pretenderen een recreatieve gemeente te zijn. Hoe gaan we om met wandel- en fietspaden die door de waterproblemen niet meer begaanbaar zijn?**

Antwoord:

Op onder water gelopen wandel- en fietspaden (=natuur- en bosgebieden) zijn geen maatregelen getroffen.

De paden die gelegen zijn in de natuur- en bosgebieden van de gemeente, zijn grotendeels niet in onderhoud van de gemeente. Grotendeels zijn deze paden in beheer van de terrein beherende instanties.

De paden die op de Wegenligger staan worden door de gemeente beheerd. Onderhoud is alleen mogelijk als het technisch mogelijk is.

Een recreatieve gemeente houdt niet in dat je niet moet meebewegen met andere (maatschappelijke) ontwikkelingen.

Op een heel aantal factoren hebben we geen invloed. Eén van deze factoren is de hoeveelheid regenwater die er valt en de bijkomende gevolgen.

Als we willen dat de fiets- en wandelpaden klimaatbestendig zijn en te allen tijde gebruikt moeten kunnen worden, moeten er maatregelen worden getroffen. Het wegenbeleidsplan wordt in 2026 geactualiseerd en in dit plan zullen we aandacht besteden aan dit onderwerp.

**15. Welke fiets en wandelpaden staan nog in de plannen die daarna ook niet meer of beperkt begaanbaar zijn?**

Antwoord:

Terreinbeherende instanties kunnen doelen hebben die kunnen conflicteren met de begaanbaarheid van wandelpaden- en fietspaden. Bij de beantwoording van vraag 17 is een opsomming gegeven van de plannen in de gemeente. Bij al deze plannen moet de mobiliteit/recreatie in relatie tot andere doelen worden afgewogen.

**16. In hoeverre hebben wij inspraak in het beleid van het Waterschap?**

Antwoord:

Het Waterschap is een openbaar orgaan. Het Waterschap bepaalt zijn eigen koers. Het bestuur wordt gekozen middels waterschapsverkiezingen. Op deze wijze heeft men invloed op het beleid.

Waterschap De Dommel is een zelfstandig uitvoeringsorgaan met eigen plannen. De plannen die van belang zijn voor Heeze-Leende worden bestuurlijk en ambtelijk afgestemd.

Het beleid dat nu wordt gevoerd bij het Waterschap is jaren geleden vastgesteld. Hierop heeft u geen invloed.

**17. Is de gemeente op de hoogte van alle plannen die het waterschap in onze gemeente heeft?**

Antwoord:

Nee, onderstaand een opsomming van de ontwikkelingen in de gemeente Heeze-Leende:

1. GGA Strabrechtse Heide
2. GGA grenscorridor Natura 2000 (rondom Leenderbos, Leenderheide en De Plateaux
3. Drinkwaterlandschap Groote Heide
4. Ontwikkelingen Sterkselsche Aa (deels ontwikkeling Strabrechtse Heide)
5. (On Hold) Doorbraakcasus Strijper Aa (ivm gebiedsvisie Paaldijk)
6. Watervisie Waterschap De Dommel (gesprekskaart om met gemeenten in overleg te treden) Zie <https://www.dommel.nl/watervisie>

**18. Wanneer heeft de gemeente de bevoegdheid om het Waterschap aan te spreken op haar beleid bij taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is?**

Antwoord:

Elk overheidsorgaan heeft zijn eigen taken en verantwoordelijkheden binnen het waterbeleid. Hierin wordt goed samengewerkt met de verschillende waterpartners.

---